Pejlemærker for omlægning af uddannelses– og institutionslandskabet

Regionernes rolle og overordnede hensyn

Omlægningen af uddannelses– og institutionslandskabet skal ske med afsæt i pejlemærker, som fremgår af de politiske aftaler. Der er fastsat pejlemærker for omlægningen af uddannelses– og institutionslandskabet, samt for placering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

Regionernes rolle i forbindelse med omlægningen

- Understøtte og facilitere lokale drøftelser og tage initiativ til dialog med institutionerne i større geografiske områder og i mindre bilaterale fora.
- Sikre at alle institutioner inddrages og høres og understøtte fremdrift i de lokale drøftelser samt adressere evt. udfordringer og spørgsmål.
- Udarbejde anbefalinger til udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

Pejlemærker for omlægningen af institutionslandskabet

1. Konsolidering af udbud af gymnasiale uddannelser i byskoler i mindre byer.
2. Konsolidering af udbud af gymnasiale uddannelser i mellemstore byområder, hvis hensynet til institutionernes faglige og økonomiske bæredygtighed tilsiger det.
3. Konsolidering af udbud af erhvervsuddannelser i områdeskoler med lokale afdelinger i mindre og mellemstore byområder uden for de større byer.
4. Konsolidering af eksisterende voksenuddannelsescentre.

Vejledende inddeling i bystørrelser:
Mindre byområder: under ca. 1.000 årselever
Mellemstore byområder: ca. 700-5.000 årselever
Større byområder: over ca. 5.000 årselever

Definition af bæredygtighed

Økonomisk bæredygtighed
En økonomisk bæredygtig institution kan selvstændigt og kontinuerligt opfylde sine driftsmæssige behov og strategiske mål (faglige, økonomiske mv.) uden at være afhængig af særlig statslig støtte, midlertidige afhjælpende tiltag mv. Der lægges vægt på aktivitetsvolumen og økonomiske nøgletal.

Faglig bæredygtighed
Faglig bæredygtighed kan forstås som "den enkelte institutions mulighed for at udvikle og fastholde høj faglig kvalitet i undervisningen"

Social bæredygtighed
Kan bl.a. forstås som en institutions mulighed for at have god trivsel i bred forstand, herunder et inkluderende og chikanefrit miljø med faglige og sociale arrangementer i og uden for normal undervisningstid.

Definition på byskole og områdeskole

Byskole
- Udbud af flere forskellige **gymnasiale** uddannelser
- Som udgangspunkt ingen afdelinger, men **kan være en afdeling**
- **Lokalt forankret** ledelse

Områdeskole
- Udbud af **flere forskellige uddannelser**, herunder erhvervsuddannelser og evt. gymnasiale uddannelser
- Har **afdelinger**

2027
REGION ØSTDANMARK
Region Hovedstaden
REGION SJÆLLAND

Pejlemærker

- omlægningen af institutionslandskabet i mindre og mellemstore byer samt større byområder

Byområdernes størrelse har betydning for, hvilke af de centralt fastsatte pejlemærker, der skal anvendes.

Regionen skal tage afsæt i de pejlemærker, der svarer til den geografi, det nye uddannelses– og institutionslandskab svarer til.

Inddeling af byområder

- Et byområde er en by eller et afgrænset geografisk område med udbud af ungdomsuddannelser.
- Inddelingen af byområder har betydning for, hvilke pejlemærker, der er relevante.

Mindre byområder: under ca. 1.000 årselever
Mellemstore byområder: ca. 700-5.000 årselever
Større byområder: over ca. 5.000 årselever
Inddelingen er retningsgivende, så løsningerne kan tilpasses lokale forhold.

Definition på byskole og områdeskole

Byskole
- Udbud af flere forskellige **gymnasiale** uddannelser
- Som udgangspunkt ingen afdelinger, men **kan være en afdeling**
- **Lokalt forankret** ledelse

Områdeskole
- Udbud af **flere forskellige uddannelser**, herunder erhvervsuddannelser og evt. gymnasiale uddannelser
- Har **afdelinger**

Pejlemærker for omlægningen af institutionslandskabet i større byområder (over ca. 5.000 årselever)

Gymnasiale uddannelser

- Eksisterende institutioner opretholdes som udgangspunkt.
- Institutioner, der ikke vurderes bæredygtige, kan konsolideres til færre institutioner.

Erhvervsuddannelser

- Eksisterende institutioner og underliggende afdelinger opretholdes som udgangspunkt.
- Institutioner, der ikke vurderes bæredygtige, kan konsolideres til færre institutioner

Pejlemærker for omlægningen af institutionslandskabet i mellemstore byområder (ca. 700– 5.000 årselever)

Gymnasiale uddannelser

- Eksisterende institutioner opretholdes, hvis de vurderes økonomisk bæredygtige
- Institutioner, der ikke vurderes bæredygtige, konsolideres til bæredygtige institutioner, så der samlet set er færre institutioner.

Erhvervsuddannelser

- Erhvervsuddannelser skal som udgangspunkt opretholdes ved konsolidering i områdeskoler, jf. uddybning af pejlemærker for mindre byområder.

Pejlemærker for omlægningen af institutionslandskabet i mindre byområder (under ca. 1.000 årselever)

Gymnasiale uddannelser

- Udbud af gymnasiale uddannelser på to/flere eksisterende institutioner samles som udgangspunkt på en byskole.
- Byskoler/eksisterende institutioner, der vurderes økonomisk sårbare som selvstændige institutioner, kan evt. forankres som en afdeling til en større nærtliggende institution (ligesom på en områdeskole) med en lokalt forankret ledelse
- Der forventes som udgangspunkt ét epx-udbud i hvert af de mindre byområder

Erhvervsuddannelser

- Udbud af eud i mindre byområder opretholdes som udgangspunkt ved konsolidering i områdeskoler.
- Nogle steder vil forankring af en byskole som en afdeling til en områdeskole understøtte byskolens bæredygtighed samt understøtte opretholdelsen af mindre erhvervsuddannelsesudbud.
- En lokalt forankret ledelse på byskolen er vigtig
- I særlige tilfælde kan en byskole også udbyde mindre udbud af gf2 (fx ved merkantile grundforløb)

2027
REGION ØSTDANMARK
Region Hovedstaden
REGION SJÆLLAND

Pejlemærker for placering af udbud af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser

Der er fastsat centrale pejlemærker for placeringen af uddannelsesudbud, som regionerne skal tage afsæt i, når der foreslås placering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

Pejlemærker for placering af epx

Udbudsplaceringen af epx sker ud fra en samlet vurdering af, hvilke institutioner, der bedst kan opfylde fire generelle og sidestillede hensyn:

1. Attraktive ungdomsmiljøer
2. Erhvervsrettede undervisningsmiljøer
3. Professionsrettede undervisningsmiljøer
4. Relevante bygningsfaciliteter

Øvrige hensyn

- Geografisk dækning uden for de større byer
- Balanceret elevsammensætning og geografisk spredning i de større byer
- Udbud af flere faglinjer og tredje år af epx . I de store byer skal epx-udbud omfatte alle faglinjer og det 3. år. I mindre byområder er institutioner ikke forpligtet til at udbyde alle epx-faglinjer.

Undtagelser

- Brancherettede skoler, herunder skoler målrettet landbrugsområdet, restaurant– og køkkenområdet og social– og sundhedsområdet, kan få mulighed for kun at udbyde en enkelt eller få faglinjer.
- I større byområder kan monofaglige merkantile institutioner i helt særlige tilfælde få mulighed for at udbyde en enkelt eller få faglinjer, hvis der kan opnås et robust elevgrundlag.

Pejlemærker for placering af almene voksenuddannelser

Placering af udbudsret og –pligt vedrørende almene voksenuddannelser (avu), forberedende voksenundervisning (fvu) og ordblindeundervisning for voksne (obu) sker med afsæt i følgende overordnede hensyn:

1. Stærke voksenpædagogiske læringsmiljøer
2. Sammenhæng til institutionens øvrige uddannelsesudbud
3. Fagligt og økonomisk bæredygtige uddannelsesmiljøer
4. Bred geografisk dækning

Udgangspunktet for placering af udbud af almene voksenuddannelser er, at det sker i geografisk afgrænsede dækningsområder. I hvert dækningsområde tildeles udbudsretten som udgangspunkt til én erhvervsskole med udbud af arbejdsmarkedsuddannelser. Skolen kan indgå driftsoverenskomster med andre om fvu og obu. I helt særlige tilfældekan avu tildeles gymnasiale enkeltfagsinstitutioner.

Mange steder vil almene voksenuddannelser skulle have ny institutionel forankring, idet det kun i de største byområde vil være muligt at have selvstændige institutioner, som primært udbyder gymnasiale enkeltfag og avu.

Pejlemærker for placering af gymnasiale enkeltfag

Placeringen af udbud af gymnasiale enkeltfag sker ud fra en samlet vurdering med afsæt i følgende overordnede hensyn:

1. Udbud inden for en rimelig geografisk afstand under hensyn til kursistvolumen
2. Stærke voksenpædagogiske læringsmiljøer
3. Sikring af et tilstrækkeligt udbud af fag, så det er muligt at tage en fuld eksamen
4. Fagligt og økonomisk bæredygtige uddannelsesmiljøer
5. Eksisterende rammer og kapacitet udnyttes så vidt muligt

Gymnasiale enkeltfag skal fremadrettet udbydes på en af nedenstående institutionstyper:

- Institutioner, der fortrinsvist udbyder gymnasiale enkeltfag
- Institutioner/afdelinger med anden gymnasial undervisning.

Der er mulighed for under visse forudsætninger at oprette afdelinger på gymnasiale enkeltfagsinstitutioner, herunder med opmærksomhed på elever med særlige behov.

2027
REGION ØSTDANMARK
Region Hovedstaden
REGION SJÆLLAND